

A'DAN Z'YE GÜMRÜK İNCELEME SÜRECİ VE GÜMRÜK İŞLEMLERİNDE 25 NOKTA KONTROLÜ

Dolaylı Vergiler

Kasım 2021

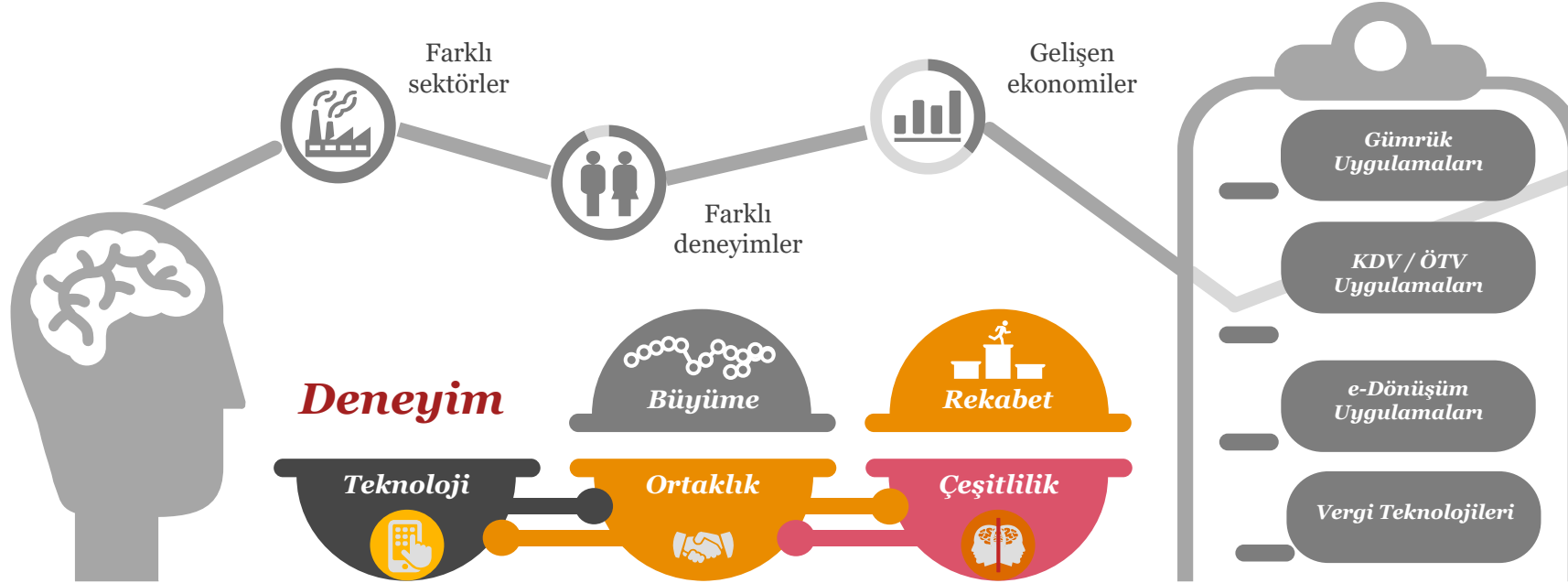
İçerik

- 01** *Gümrük İncelemelerinin Kapsamı*
- 02** *Gümrük İnceleme Süreci*
- 03** *Sonraki Aşama*
- 04** *Gümrük İncelemesine Nasıl Hazırlıklı olunur?*
- 05** *Gümrük İncelemelerinde Ele Alınan Önemli Konular*
- 06** *Riskin Erken Tespiti için Teknoloji Kullanımı*

PwC Türkiye / Dolaylı Vergi Hizmetleri

«Dolaylı vergiler hizmetlerimizin amacı, Türkiye'nin vergi uygulamaları içinde önemli yer tutan konularda, müşterilerimize maksimum avantajı sağlamaktır.»

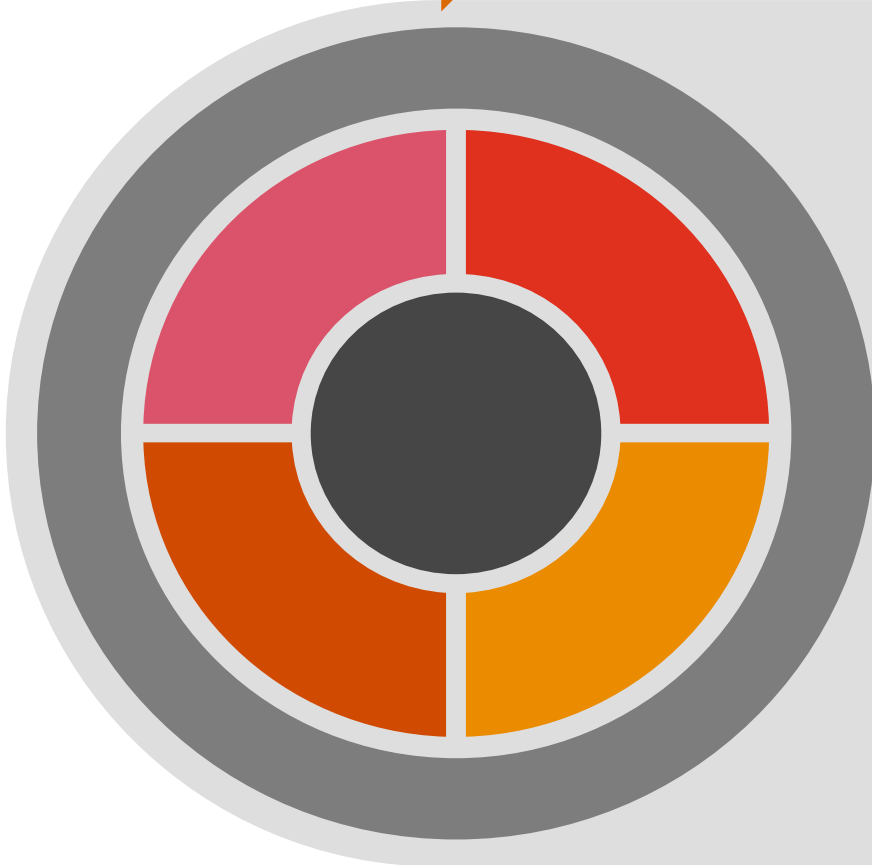
PwC Dolaylı Vergiler Ekibimiz 100'den fazla profesyonel çalışanı ile konusunda ülkedeki en büyük ekiptir. Hizmet kapsamı ve kalitesi açısından Türkiye'de en geniş profesyonel danışmanlık firması olarak, yerel bilgi birikimini uluslararası tecrübeyle birleştiren ekibimiz, müşterilerine en yüksek seviyede hizmet sağlamaktadır. PwC Türkiye 1981'den beri faaliyet göstermektedir. Türkiye genelinde 5 ofiste hizmet vermektedir.

Gümrük   ncelemelerinin Kapsamı

Gümrük İncelemelerinin Kapsamı

*Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği
(27.10.2008 t. 27037 s. R.G.)*

Sonradan kontrol, kişilerin gümrük vergileri karşısındaki durumu ile gümrük mevzuatı ve ilgili diğer mevzuatta öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini belirlemek için yapılır.

- Tebligat yapılır. İstisnai durumlarda tebligat yapılmadan da inceleme yapılabilir.
- Sonradan kontrol belirli bir konu (sektör, rejim, tarife, vergi türü vb.) veya dönemi ile sınırlı olabilir
- Daha ayrıntılı ve bütünsel bir inceleme
- Gerek görülmesi halinde belirlenen kontroller dışında da kontrol yapılabilir.
- Dış ticaret ile ilgili tüm departmanları ilgilendiriyor.

Gümrük İncelemelerinin Kapsamı

İncelenecek Firmalar Nasıl belirleniyor

Risk analizi yapılır

Risk analizi firma, eşya ve işlem türü bazında olabilir

3 yıllık zamanaşımı dikkate alınır

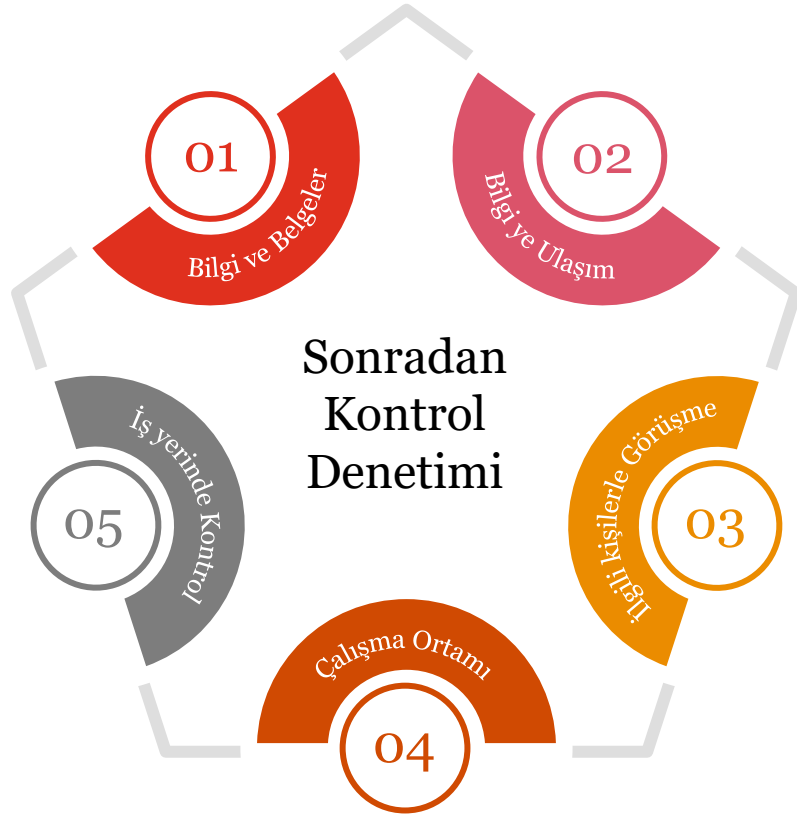
Yıllara göre sonradan kontrole tabi firma dağılımı

**Gümrük ve Ticaret
Bakanlığı'nın faaliyet
raporunda yer verilen 2016-
2020 yılları arasında kontrole
tabi tutulan firma sayısı
grafikte gösterildiği gibidir.**

YILI	SONRADAN KONTROL PROGRAMI KAPSAMI FİRMA SAYISI	PLAN DIŞI SONRADAN KONTROLE ALINAN FİRMA SAYISI (İTHALAT)	TOPLAM
2016	300	156	456
2017	250	102	352
2018	250	79	329
2019	250	172	422
2020	270	158	428

Kaynak: Bakanlık İstatistikleri

Gümrük İncelemelerinin Kapsamı – İncelenen firmanın yükümlülükleri

- 01 Bilgi, belge ve kayıtları sunmak**
Sonradan kontrol için esas oluşturacak gerekli her türlü bilgi, veri, kayıt, defter, belge ve diğer evrakı vermek ve her türlü yardımı sağlamak
- 02 Bilgi, belge ve kayıtlara erişimi sağlamak**
Sonradan kontrolü yapan müfettişe gerekli belgeler ile bilgi işlem sistemi vasıtasıyla tanzim edilmiş bilgi, belge ve verilere doğrudan veya dolaylı erişimde yardımcı olmak
- 03 İlgili kişilerle görüşme**
Verilen bilgilerin açıklayıcı veya yeterli olmaması hâlinde müfettişler, gümrük işlemleriyle doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili bütün kişilerden de bilgi talep edebilir.
- 04 Uygun çalışma ortamı sağlamak**
Sonradan kontrolün yapılabilmesi için uygun bir çalışma ortamının ve gerekli yardımcı maddelerin bedelsiz olarak sağlanması
- 05 İş yerinde kontrol**
Sonradan kontrolü yapan müfettişler kontrole tabi kişilere ait işyerlerinin her yerine girme ve inceleme yapma yetkisine sahiptir.

Gümrük İncelemelerinin Kapsamı – İncelenen firmanın hakları

01

Sonradan kontrolün **başlama tarihini erteleme**

02

Sonradan kontrolün **çalışma saatleri içinde gerçekleştirilmesini** talep etmek

03

Nihai görüşme yapılması veya yapılmamasını talep etmek

04

Raporla ilgili **görüş bildirme ve konular ile hukuki sonuçları hakkında bilgi** talep etmek

05

Değerlendirme Raporu için yazılı olarak 10 güne kadar ek süre verilmesini talep etmek

Gümrük   nceleme Süreci

Gümrük İncelemelerinin Kapsamı – Firma Bilgi Formu

Firma Bilgi Formu

İdari Bilgiler

Gümrük
ile ilgili
faaliyetler

Muhasebe
kayıt sistemi

İçsel
kontrol

Gümrük
işlemleri

- İmza sirküleri
 - Transfer fiyatlandırma raporları
 - Ayrıntılı bilanço ve gelir tablosu
 - Sipariş ve satış sözleşmeleri
 - Muhasebe kayıtları
 - Demuraj, fiyat farkı, prim ödemesi vb ilgili beyannamelere ilişkilendirilmiş listeler
 - 2 nolu KDV beyannameleri
 - Tüm döviz transferleri
 - Royalti lisans, distribütörlük, marka kullanımı anlaşmaları
 - İnceleme dönemine ilişkin beyannameler ve eki tüm belgeler
- vs

Gümrük İnceleme Süreci - İncelemenin yönetimi

Gümrük İnceleme Süreci - İnceleme sonucu, kapanış ve sonraki süreçler (Tutanak)

Denetim elemanı sonradan kontrol sonucuyla ilgili olarak sonradan kontrole tabi kişilerle nihai bir görüşme yapar.

Vergilendirme için önemli olan tespitler, muhtemel vergi tutarı değişiklikleri ve yol gösterici nitelikteki tespitlerin yer aldığı değerlendirme raporu hazırlanacaktır.

Bir önceki adımda görüşülen hususlara uygun olarak kapanış tutanağı düzenlenecek ve taraflar imzalanacaktır.

Rapor isteğe bağlı olarak kişiye gönderilir ve 15 gün içinde görüşlerini bildirme fırsatı tanınır. Daha sonra rapor idari ve değerlendirme için Bakanlığa gönderilir.

Sonraki Aşama

Olası riskler - Cezalar

Usulsüzlük

- Vergi kaybına veya dış ticaret politikaları açısından bir ihlale neden olmayan hatalar

-Gümrük Kanunu uyarınca Vergi Cezası

- Vergi kaybına neden olan hatalar

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Riski

- Aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük ve dış ticaret yükümlülüklerini ihlal etmek

Olası riskler – Cezalar

Kaçakçılık Cezaları

Gümrük Kanunu'nu ihlal eden her fiil, kaçakçılık suçu olarak kabul edilemez. Bir fiilin suç sayılması için Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ya da diğer ceza kanunlarında tanımlanmış olması gerekir

Gümrük işlemleri

- Gümrük işlemlerine tabi tutmamak,
- Aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergilerini eksik ödemek,
- Rejim hükümlerine aykırı davranmak,

Hapis Cezası

Kanun hükümleri çerçevesinde sorumlu kişiler 6 yıla kadar hapis cezasıyla karşılaşabilmektedir

İbraz

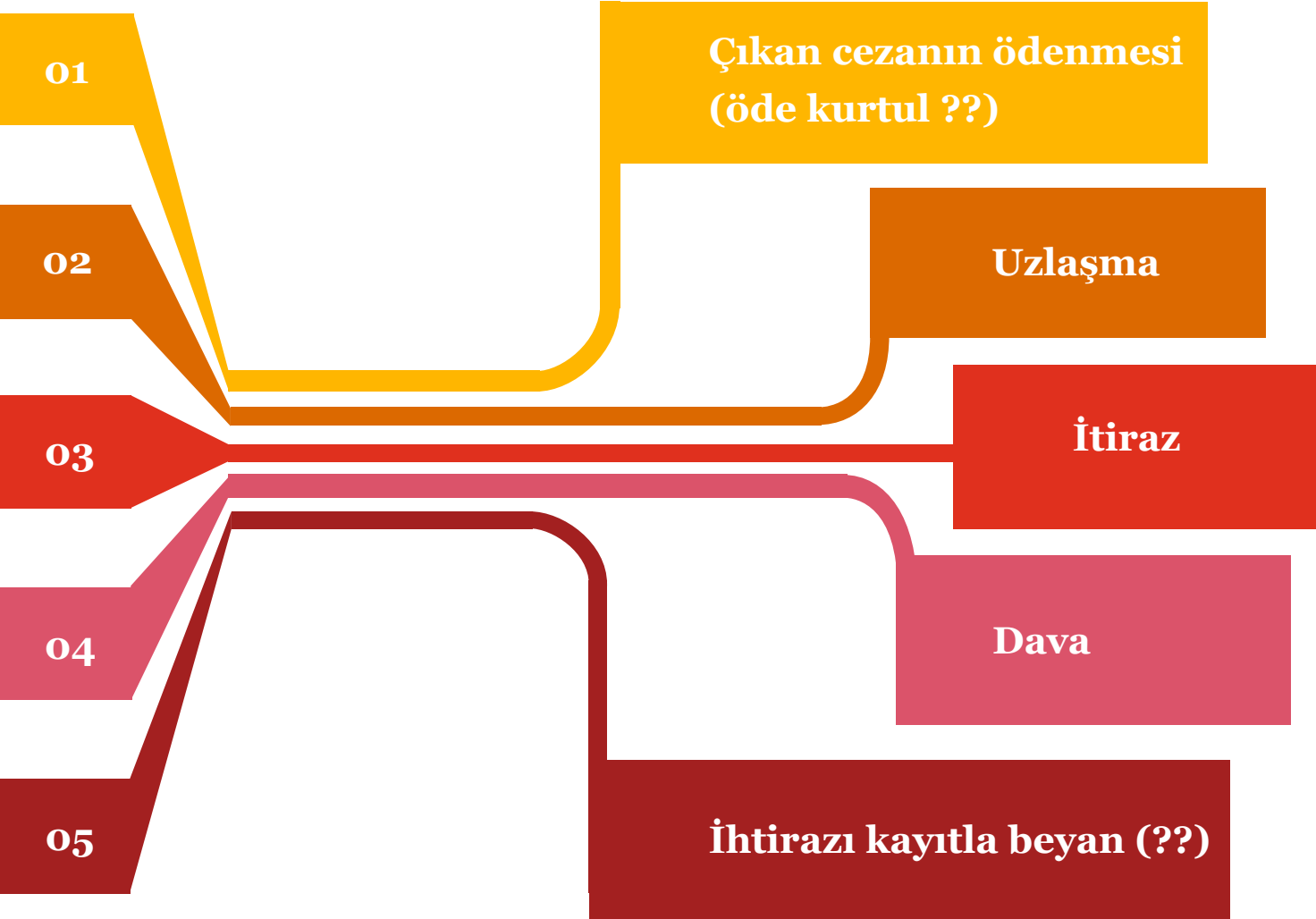
Eşyanın gerçeği aykırı ibrazı
Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
Kapsamında aldatıcı işlem olarak risk
altındadır

Kasıt

Kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek ve araştırmakla görevli olup da bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesine kasten göz yuman kişi, işlenen suçun müşterek faili olarak sorumlu tutulur

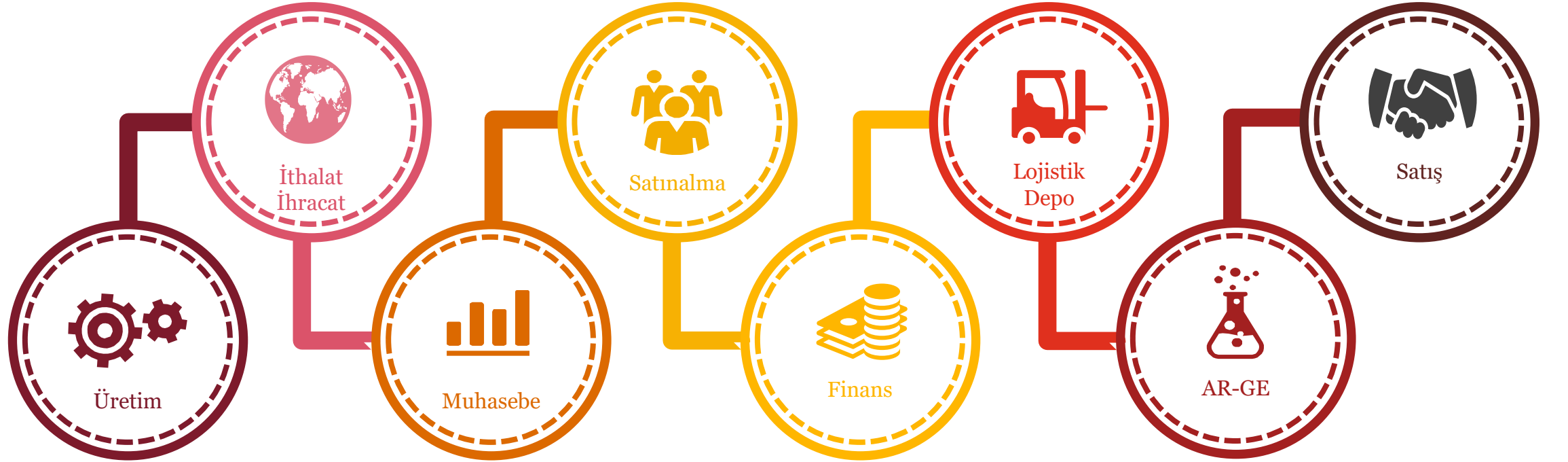
Bir sonraki aşama

*Gümrük
incelemeesine
nasıl hazırlıklı
olunur?*

G m r k incelemesine nasıl hazırlıklı olunur

İlgili birimlerin birbirleriyle ve kendi arasındaki iletişim

Gümrük incelemesine nasıl hazırlıklı olunur

Rutin kontroller

İç Kontrol

Belirli bir süre içerisinde firma içinde yapılması önerilen kontrollerdir.

1

İşlem yapılırken kontrol
(Cari Kontrol)

2

İşlem yapıldıktan sonra kontrol

Kontrol edilecek unsurlar

Tarife

Muhasebe ve Stok Kontrolü

Beyanname ve eklerin Uyumu ve Mevzuata Uygunluğu

Ekonomik Etkili Gümrük Rejim Yükümlülükleri

Gümrük Kıymetini Etkileyen Unsurlar

Ticaret Politikası Önlemleri

Dışarıdan Bir Göz

Gümrük ve dolaylı vergiler mevzuatı konusunda uzman şirketler tarafından yılda en az 1 kez yapılması önerilen kontroller

Gümrük incelemesine nasıl hazırlıklı olunur

Olası risk ve fırsatların tespiti ile kendiliğinden beyan veya gerekli mevzuata uyum çalışmaları

%10

Gümrük Kanunu 234 / 3
kapsamında kendiliğinden
beyan ile cezalar %10
nispetinde uygulanır

*Önceden tespit ile
aksiyon alabilmek
için fırsat
oluşmaktadır*

*Firmanız dış ticaret
işlemlerinin verimliliği
ve işleyişi hakkında bilgi
verir*

*İşlemlerinizin
Mevzuata
uyumluluğunu
artırmak için
imkan sağlar*

Gümrük İşlemlerinde 25 Nokta Kontrolü

1

Gümrük Kıymeti ve Gümrük Vergileri Matrahına Yönelik Araştırmalar

Royalti ve Lisans Ödemeleri

Mevzuat

Gümrük Kanunu'nun 27/c Maddesi'nde, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına; «Eşyanın satış koşulu gereği, alıcının doğrudan veya dolaylı olarak ödemesi gereken, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş olan royalti ve lisans ücretleri» kapsamında ödenen tutarların ilave edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Olası Riskler	İthalat konusu eşya ile ilgili royaltinin kıymete dahil edilmemesi
	Üretim yapan firmaların royaltiye beyan etmemeleri
	Royaltinin 2 no'lu KDV beyannamesi ile yanlış kuruma beyanı
	Üçüncü kişilere yapılan royalti ödemelerinin kıymete dahil edilmemesi

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Yurtdışı ile yapılan sözleşmeler ve KDV-2'ye konu edilen faturalar royalti, lisans (benzeri adlar) ödemesi açısından incelenir.
- ✓ Royalti beyanı olması durumunda kıymet bildirim formunun 9 no'lu bölümündeki beyanına bakılır.
- ✓ GTİP'leri aynı olan beyanname kalemlerinde birinde Royalty ödenip diğerinde ödenmemiş olup olmadığı kontrol edilir.
- ✓ Royalti beyan usulü maliyet ve risk açısından önemli

Demuraj Faturaları

Mevzuat

4458 sayılı Gümrük Kanununun 27/1-e maddesinde;

"1. 24 üncü madde hükümlerine göre gümrük kıymeti belirlenirken, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına aşağıdaki ilaveler yapılır:

...
e) İthal eşyası için Türkiye'deki **giriş liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri.**" denilmektedir.

Yükleme limanında oluşan demuraj giderlerinin ithal eşyasına ait beyannamenin "yurtdışı gider" kalemi altında gümrük kıymetine ilave edilmesi gerekmekte olup, dolayısıyla KDV matrahına da dahil edilmiş olması gerekmektedir.

Ayrıca, Türkiye limanlarında (Eşyanın giriş liman veya mahalline varışından sonra) ortaya çıkan demuraj ödemelerinin ise serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihine kadar olan kısmının gümrük beyannamesi üzerinde KDV matrahına dahil edilmesi gerekmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Kıymet mi? KDV mi? KDV2 mi?
- ✓ Genelde sonradan gelir
- ✓ Demuraj faturalarının muhasebe kayıtlarından tespiti ve ithalat beyannamesi ile eşleştirilmesi (Örn; 320 no.lu satıcılar hesabı, 7'li maliyet hesapları; mal bedeli dışında yurtdışına yapılan ödemelerin incelenmesi ile bulunabilir.)

Debit Note Ödemeleri

Mevzuat

Gümrük Kanunu'nun 24. maddesi uyarınca ithal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir. Satış bedeli, Türkiye'ye ihraç amacıyla yapılan satışta 27 ve 28 inci maddelere göre gerekli düzeltmelerin de yapıldığı, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır. Buna göre yurtdışına yapılan bütün ödemeler gümrük kıymeti açısından incelenmelidir.

Eşyanın ithali anında gümrüğe ibraz edilen fatura tutarının dışında daha sonra oluşan artış ve eşyanın kıymetine dahil edilmesi gereken giderlerin fiyat farkı faturası olarak debit note (borç dekontu) aracılığı ile yurtdışına ödenmesi durumunda, eşyanın ithal bedelinin gümrüğe beyan edilenden fazla olması ve eksik ödenmiş vergi doğması söz konusu olabilmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

İthalatla ilgili fiyat farkı faturalarının sonradan Debit Note olarak gelip gelmediğinin tespiti hususunda **KDV-2'nin incelenmesi**, muhasebe kayıtlarında **320 Satıcılar ve 102 Bankalar hesabında** beyanname ile ilişkilendirilmeyen mal için yapılan ödemeler bulunup bulunmadığının araştırılması gerekir.

Debit note konularının aşağıdaki konuları içerebilir:

- İthal eşyasına ilişkin fiyat düzeltmeleri
- Transfer fiyatlandırması kapsamında yer alan fiyat düzenlemeleri

2 No.lu KDV Beyannameleri

Mevzuat

Kıymete dahil unsurlar;

- i) Satın alma komisyonları dışındaki **komisyonlar ve tellâliye**,
- ii) Gümrük işlemleri sırasında söz konusu eşya ile tek eşya muamelesi **gören kapların maliyeti**,
- iii) İşçilik ve malzeme giderleri **dahil ambalaj bedeli**;
- b) Düşük bedelle veya bedelsiz sağlanan asistler.
 - i) İthal eşyasına katılan **malzeme, aksam, parça ve benzerleri**,
 - ii) İthal eşyasının üretimi sırasında kullanılan **araç, gereç, kalıp ve benzeri aletler**,
 - iii) İthal eşyasının üretimi sırasında tüketilen maddeler,
 - iv) İthal eşyasının üretimi için gereken ve Türkiye dışında gerçekleştirilen **mühendislik, geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları**, plan ve taslak hazırlama hizmetleri;
- c) **Royalti ve lisans ücretleri**;
- d) İthal eşyasının tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hâsılanın, doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden kısmı;

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ 2 no.lu KDV beyannamelerinde yurtdışına yapılan ödemeler listelenir ve bu ödemelerin açıklamaları incelenir.
- ✓ Eşya beyanına dikkat!!!!
- ✓ Bedelsiz ithalatta sonradan bedel ödenmesi!!!
- ✓ Debit Note

Teslim Şekilleri

Mevzuat

Dış ticarete teslim şekilleri, alıcı/satıcının sorumluluklarını ve gümrük kıymetine girecek unsurları belirlenmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Teslim şeklinin CIF, CPT olmasına rağmen yurt dışından ilave navlun faturası gelip gelmediği veya taşımanın organize edilmesi için yurt dışında ödeme yapılıp yapılmadığı kontrol edilir.
- ✓ Navlunu/sigortası emsal olarak beyan edilen tutarlar ile muhasebe kayıtlarında ödenen gerçek navlun/sigorta karşılaştırılır.
- ✓ DAP Teslim şekli kullanılıyorsa, satıcının eşyayı sigorta ettirip ettirmediği kontrol edilir.

İskonto

Mevzuat

Gerekli koşullara uygunluk sağlayan iskонтoların satış bedeli yntemine gre gmrk kıymetinin tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Satış bedeli yntemine gre ithal eşyasının gmrk kıymetinin tespitinde dikkate alınacak iskонтolar "peşindeme iskонтosu" ve "miktar iskонтosu"dur. 2001/38 sayılı Genelge uyarınca, peşindeme miktar iskонтosu dışındaki iskонтolar kıymeti azaltıcı unsur olarak kabul edilmemektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar veneriler

- ✓ Ticari faturada belirtilen iskонтonun peşindeme veya miktar iskонтosu tanımına girip girmediği kontrol edilir. (iskonto oranları da gznnde bulundurularak)
- ✓ Peşindeme iskонтosu yapıldığı belirtilen işlemlerdedeme şekli beyannamezerinden kontrol edilir. (ithal eşyasının gmrğe beyanındannce peşindeme iskонтosunun yapıldığı)
- ✓ İskонтoların mutata olarak kabul edilen oranlarda olup olmadığı tedarikçi ile yapılan szleşmelerzerinden kontrol edilir.

zellikle ilişkili firmalar arasındaki ticarete uygulanan iskонтolar, gmrk idaresi tarafından 'alıcı-satıcı arasındaki ilişkiden kaynaklananzel iskonto' olarak değerlendirilmektedir

Hızlı Kargo Teslimleri

Mevzuat

Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir tüzel kişiye posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen, bedeli gönderi başına toplam 22 Avro'yu geçmeyen ve ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın değeri üzerinden,

Avrupa Birliği ülkelerinden doğrudan gelen eşya için %18,

Diğer ülkelerden gelen eşya için %20,

Kitap veya benzeri basılı yayın için %0,

6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (IV) sayılı listede yer alan eşya olması durumunda yukarıdaki oranlara ilave %20, oranında tek ve maktu bir vergi tahsil edilmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ 2 no.lu KDV, 102 (bankalar), 320 (satıcılar), 150'li stok hesapları, ile 700'lü hesaplar incelenerek hızlı kargo ile gelen malların gümrüklenmeden stoklara alınıp alınmadığı kontrol edilir.

7

İthal Eşyasının Birim Fiyatı

Mevzuat

Gümrük Kanunu'nun 24'üncü maddesinde belirtildiği üzere ithal eşyasının gümrük kıymeti eşyanın satış bedelidir. Bu kıymetin emsal kıymetlere uygun olması önem arz etmektedir. İhracatçı ve ithalatçı firmalar arasında herhangi bir ortaklık ilişkisi olmasa da kıymetin emsal bedel üzerinden beyan edilmemesi gümrük kıymetinin eksik beyan edilmesi olarak eleştirilebilmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Aynı ticari tanım ve GTİP'e sahip eşyalar (mümkünse SKU bazında) listelenerek bu eşyaların birim kıymetinin yıl içerisinde %10'un üzerinde farklılaşması durumu risk yaratabileceğinden kontrolü sağlanmalıdır.
- ✓ TP fiyat değişimlerine dikkat!!!

Bedelsiz İthalatlar

Mevzuat

İthalat bedeli satıcıya veya satıcı adına hareket eden üçüncü bir kişiye ödenmeden gerçekleştirilen ithalat işlemlerine bedelsiz ithalat işlemi denmektedir. Ancak, bir eşyanın bedelsiz olması ithalat işlemlerinde herhangi ithalat vergisi ödenmeyeceği anlamına gelmemektedir. Bedelsiz ithal edilen eşyanın olması gereken bedeli üzerinden yani emsal bedel üzerinden ithalat vergilerin ödenmesi gerekmektedir.

Bedelsiz ithal edilen eşyanın gümrük kıymeti emsal bedelden daha düşük olduğu zaman, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 234'üncü maddesi kapsamında işlem tesis edilmektedir.

Öte yandan, bedelsiz işlemler ile gerçekleşen ithalattan sonra işlemin bedelli hale dönüşmesi durumunda KKDF mevzuatı açısından eleştiri konusu olmaktadır.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Ödeme şekli bedelsiz olan örnekler seçilir. (Kod:7)
- ✓ Bedelsiz ithalat işlemlerinde beyan edilen eşya bedeli aynı veya benzer ticari tanımlı eşyalar ile karşılaştırılır.
- ✓ Bedelsiz ithal eşyası için gerçekten bir bedel ödenip ödenmediği araştırılır.

Gözetim Uygulaması

Mevzuat

İthalatta gözetim uygulaması bir eşyanın ithalatının yerli üreticilere zarar verecek veya zarar tehdidi yaratacak miktar/veya şartlarda artması halinde düzenlenecek “Gözetim Belgesi” ile izlenmesine yönelik bir uygulamadır.

Bu uygulama ile bazı eşyaların ithali esnasında gözetim fiyatının altında beyan yapılması halinde gözetim belgesi aranmaktadır. Kıymetin gözetim kıymetinin üstünde kalması durumu serbest dolaşıma girişine izin verilir. İthal edilen ürünün gözetim fiyatının altında olduğu durumlarda ise gözetim belgesi almak yerine gümrük beyannamesi üzerinde “yurtdışı diğer giderler” hanesine bir rakam girilerek vergi matrahı gözetim fiyatına çıkartılabilmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Beyan edilen kıymetin gözetim uygulaması kapsamında belirlenmiş kıymete uygun olup olmadığı
- ✓ Brüt net kg dikkat edilmeli (Net kullanılmalı)(Fırsat!!!)
- ✓ Toplu gözetim beyanı
- ✓ Esaslı üretime sokulan eşyada gözetim belgesi alınması(Fırsat!!!)

10

Kıymet Bildirim Formu

Mevzuat

Gümrük Yönetmeliğinin 55. Maddesi uyarınca, gümrük kıymetinin belirlenmesinde alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin varlığı yalnızca aşağıdaki durumlarda kabul edilir.

- Birbirlerinin memuru veya idarecileri olmaları,
- Birbirlerinin yasal ortakları olmaları,
- İşçi ve işveren ilişkisi içinde bulunmaları,
- Her iki firmanın oy hakkı veren hisse senedi veya sermaye paylarının en az %5'i doğrudan veya dolaylı olarak aynı kişilere ait olması veya bu kişilerin kontrolü altında veya elinde bulunması,
- Birinin diğerini dolaylı veya dolaysız olarak kontrol etmesi,
- Her ikisinin de doğrudan veya dolaylı olarak bir üçüncü kişi tarafından kontrol edilmesi,
- Her ikisinin birlikte, bir üçüncü kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak kontrol etmesi,
- Aynı ailenin üyeleri olmaları.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Alıcı ve satıcı arasında ilişkinin tespiti doğru yapılmalıdır.
- ✓ Gümrük beyannamesindeki ilişki kodları (o(var)/6(yok)) kontrol edilir.
- ✓ Aynı ihracatçıya ait beyannamenin kıymet bildirim formunda alıcı ve satıcı arasındaki ilişki farklı olarak beyan edilmiş olanlar kontrol edilir.
- ✓ KBF'nin 7-c emsal bölümünün boş bırakılıp bırakılmadığına bakılır.
- ✓ Royalti ödemesi varsa, ilgili kutunun doğru doldurup doldurulmadığı kontrol edilir.

Yurtiçi Giderler

Mevzuat

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 21/c Maddesi'nde belirtildiği üzere, gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyenler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler, ithalatta KDV matrahının unsurlarını oluşturmaktadır.

İthal eşyasına ilişkin ödemelerden beyanname tescil tarihine kadar gerçekleştirilmiş olanlar ithalat beyannamesinin «yurtiçi giderler» bölümünde beyan edilmeli ve KDV matrahına dahil edilmiş olmalıdır.

Ayrıca, 2013/19 sayılı Genelge uyarınca, Yurt İçi Diğer Masraflar adı altında toplu olarak beyan edilen "Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF)", "Kültür Bakanlığı Hesabına Yatırılan Kesinti", "Tahmil-Tahliye", "Liman Giderleri", "Depolama Giderleri" ve "Banka Masrafları" gibi ödemelerin ayrıştırılarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Beyannamenin tescil anına kadar vergilendirilmeyen ve KDV matrahına girmesi gereken ithal eşyasına dair herhangi bir unsur bulunmakta mıdır? Muhasebe kayıtlarından beyanname bazında kontrol!!!
- ✓ Tescil öncesi ve sonrası ayrımı yapılmalı(Fırsat)
- ✓ Bu tür ödemelerin varsayım üzerinden beyanı sonucunda olması gerektiğinden fazla beyan edilmesi fırsat yaratmaktadır.

2

Gümrük
Rejimlerine
Yönelik
Araştırmalar

Dahilde İşleme Rejimi

Mevzuat

Dahilde işleme rejimi, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 108 ila 122'nci maddeleri arasında düzenlenmiştir. Bu rejim ile serbest dolaşımda olmayan eşyanın, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesi'nden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve vergileri teminata bağlanmak suretiyle geçici olarak ithal edilebilmesi şeklinde tanımlanmaktadır.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Kapasite raporunun gerçek durumu yansıtıp yansıtmadığı önemlidir.
- ✓ Eşdeğer eşya kontrolü (aynı ticari kalite ve nitelikte olup olmadığı)
- ✓ İkincil işlem görmüş eşya beyanının usulüne uygun yapılıp yapılmadığı
- ✓ Rejim kapsamında yapılan ithalat ve ihracatların belgede/izinde belirtilen bilgiler ve özel şartlara uygunluğu

Telafl Edici Vergi (TEV)

Mevzuat

2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliğı'nin 33. maddesinin 1. fıkrası uyarınca şartlı muafiyet sistemi kapsamındaki sanayi ürünlerinin A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğına üye ülkelere ihracatında; işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyaya ilişkin telafl edici vergi ödenmektedir. Bununla birlikte, söz konusu ihracatın serbest ticaret anlaşmamız bulunan ülkelere ihracatında da TEV doğması riski bulunmaktadır.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ İhracat yapılan ülkeler, stok takip ve maliyet muhasebesi (BOM) verilerinden yola çıkılarak, ihraç eşyasında kullanılan üçüncü ülke menşeli girdiler tespit edilerek TEV tutarı kontrol edilir. Yapılan analiz sonucunda fırsatta doğabilir.

TEMİNAT

Mevzuat

Gümrük Kanunu'nun 202. maddesine göre gümrük vergilerinin ve diğer amme alacaklarının ödenmesini sağlamak üzere bir teminat verilmesi gereken hâllerde, bu teminat söz konusu vergiler ve diğer amme alacakları tutarı kadar yükümlü veya yükümlü olması muhtemel kişi tarafından verilmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Teminatın alınmasını gerektiren gümrük yükümlülüğü sona ermiş ise teminatın çözüldüğü kontrol edilir. (Beyanname «c» işaretli ödemeler)
- ✓ Gümrükte nakit teminat verilip dahilde ödenmeyen var mı kontrol edilir. (ÖTV1 A/B)
- ✓ İGV için ATR ve/veya menşe belgesinden teminat yatırılmışsa süreye dikkat!!!

Geçici İthalat Rejimi

Mevzuat

Geçici ithalat rejimi serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinden tamamen ya da kısmen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan hükümlerin uygulandığı rejimdir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Geçici ithalat rejimine konu eşyanın başka bir gerçek ve tüzel kişiye ödünç verilip verilmediği, kiralanıp kiralanmadığı, izin alınmaksızın devredilip edilmediği kontrol edilir.
- ✓ Öngörülen sürede ihraç edilip edilmediği (53'lü rejim kodları) kontrol edilir.
- ✓ Geçici ithalat izin süresi kontrolü (24 ay süresi)

Hariçte İşleme Rejimi

Mevzuat

Serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Hariçte işleme izni kapsamında süreler (Azami 12 ay)
- ✓ Kıymetin rejime uygun belirlenip belirlenmediği
- ✓ Tamir bedelleri (garanti kapsamı beyan edilip sonradan gelen fatura varsa)
- ✓ Tamir edilemeyen ve yerine yenisi gönderilen eşya

İhracat Rejimi

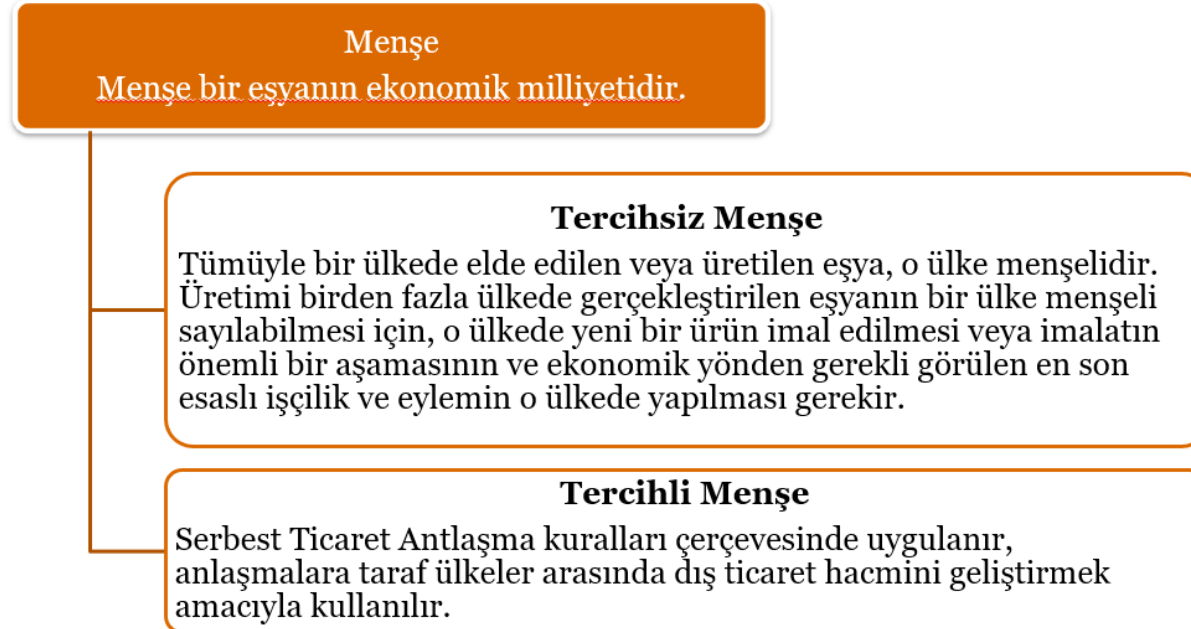

Mevzuat

Serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir. Uluslararası veya ikili anlaşmalar, kanun, tüzük ve kararnamelerle konulmuş yasaklama ve kısıtlama hükümleri saklı kalmak üzere, her türlü eşyanın Türkiye’den ihracı serbesttir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Menşe kontrolü
- ✓ Düzenlenen menşe belgesi

İhracat Rejimi

Mevzuat

Serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir. Uluslararası veya ikili anlaşmalar, kanun, tüzük ve kararnamelerle konulmuş yasaklama ve kısıtlama hükümleri saklı kalmak üzere, her türlü eşyanın Türkiye'den ihracı serbesttir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ İhracat bedellerinin yurda getirilmesi
- ✓ Bedelsiz İhracatta Damga Vergisi
- ✓ İhracata konu eşyaların yasak, izne, kısıntıya ve kontrole tabi eşyalar olup olmadığı
- ✓ İhracat Kontrolleri

3

Tarife ve
Menşeye
Tespitine
Yönelik
Araştırmalar

Eşyanın Tarifesi

Mevzuat

GTİP numaraları, eşyanın gümrük işlemleri sırasında eşyanın tabi olacağı vergilerin, izin ve kontrollerin belirlenmesine yönelik, ithalatçılar tarafından beyan edilen ve eşyaya göre farklılık gösteren kodlar olduğundan, ithal eşyasına ilişkin GTİP numarasının doğru belirlenmesi ve beyan edilmesi büyük önem arz etmektedir.

Beyan edilen GTİP ile eşyanın olması gereken GTİP numarasının farklılık gösterdiği durumlarda, yanlış GTİP beyanından oluşabilecek vergi farkları, vergi kaybına ilişkin ceza ile birlikte ithalatçıdan istenebilecektir.

Ayrıca, eşyanın olması gereken GTİP numarası, beyan edilen GTİP numarasından farklı lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi ise, ithalatçının beyanı, ithal eşyasının ilgili belge ve dökümanlara tabi olduğu halde tabi değilmiş gibi göstermesi olarak yorumlanabilecek ve ceza sonucu doğurabilecektir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Her yıl kontrol- Korelasyon tablosunun analizi
- ✓ Aynı ithal eşyasının farklı GTİP ile beyanı (Örn. SKU üzerinden)
- ✓ BTB süre kontrolü

İlave Gümrük Vergileri

Mevzuat

Türkiye, AB ile arasındaki gümrük birliğinin bir gereği olarak, üçüncü ülkelerden ithal edilecek ürünlere AB'nin uyguladığı ortak gümrük tarifesindeki (OGT) gümrük vergisi oranlarını uygulamaktaydı. Ancak, 2011 yılında ilk olarak bazı tekstil ve konfeksiyon ürünleriyle başlamak üzere, birçok ürüne normal gümrük vergisinin yanı sıra ve **gümrük vergisinden ayrı olarak ilave gümrük vergisi** de uygulamaya başlamıştır.

İGV Kararları'nda belirtilen istisnaların uygulanabilmesi için eşyanın menşeinin GY 38'de belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde beyanname ekinde doğru belge ile ibraz edilmesi önem arz etmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Uygun belge kontrolü (Kümülasyon ülkesi menşeli eşya)
- ✓ Ticaret yapılan ülke ve ödenen igv kontrolü (maliyet düşürücü yöntem analizi)
- ✓ Dahilde işleme fırsat analizi

Ek Mali Yükümlölükler

Mevzuat

EMY Uygulamaları

- ❖ AB'nden ithalatlarda GTS arbitrajı kaynaklı EMY Uygulamaları
- ❖ ABD menşeli ürünlere uygulanan EMY

Türkiye gümrük birliğinin gereği olarak AB ile aynı gümrük vergisi oranlarını (Ortak Gümrük Tarifesi/OGT) uygulamak durumunda olsa da, son yıllarda AB'nin GTS kapsamında uyguladığı tavizli vergi oranları ile Türkiye'nin GTS kapsamında uyguladığı tavizli vergi oranları arasında farklılıklar olmuştur. Bu kapsamda AB Türkiye'ye kıyasla daha fazla vergi indirimi uygulamaktadır. Bu da Türkiye aleyhine 'ticaret sapması' riski doğurmaktadır.

Türkiye, olası ticaret sapmalarını önleyebilmek adına, AB'nden ATR ile ithal edilen ve GTS kapsamında taviz uygulanan ülkeler menşeli eşyadan, AB ile Türkiye'nin uyguladığı GTS indirimli vergi oranları arasındaki fark kadar EMY tahsil edilmektedir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ AB'den ATR dolaşım belgesi ile ithal edilen eşya GTS ülkeleri menşeli değilse, EMY tahsil edilmemektedir.
- ✓ 5 Kasım Değişiklik Dikkat (31.12.2021 tarihine kadar fıkrayı değiştiren yönetmelik tarihinden önce beyan edilen beyannameler, ABD EMY'si için 31.05 tarihine kadar 21.06.2018-23.05.2019 arası tescil edilen beyannameler)

Fırsatlar ve Dikkat Edilecek Noktalar

- ❖ AB'den yapılan ithalatlarda ATR dolaşım belgesi ibraz edilerek gümrük vergisi muafiyetinden yararlanılmış mı?
- ❖ İthalatın yapıldığı ülkeye/menşe ülkeye Türkiye tarafından bir tercihli rejim uygulanıyor mu? (STA, Kümülayon veya GTS)
- ❖ İGV uygulanan GTİP'teki eşyanın, Türkiye'nin taraf olduğu STA'lar çerçevesinde bir çapraz menşe kümülayon sistemine dahil ülkeler menşeli olması halinde tercihli menşenin tevsiki yapılmış mı?
- ❖ Belgeler süresi içinde ibraz edilmiş mi?
- ❖ Belgeler usulüne uygun olarak doldurulmuş mu?

KDV Oranları

Mevzuat

KDV oranları, KDV Kanunu'nun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Kararnameye ekli I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8, bu listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için % 18 olarak tespit edilmiştir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ İthal eşyasının doğru sınıflandırılması
- ✓ Aynı GTİP/SKU farklı KDV oranı

Gümrük beyannamelerinin 24 no.lu kutucuğu

Mevzuat

Gümrük Yönetmeliği'nin 112'nci maddesinde gümrük beyannamesinin doldurulmasında söz konusu Yönetmeliğin Ek-14'ünde yer alan kullanma talimatının esas alınması gerektiği belirtilmiştir.

Ek-14'de gümrük beyannamesinin "**24 no'lu işlemin niteliği**" kutusunda ticari sözleşmelere ilişkin kodun yazılacağı ifade edilmiştir.

2019/23 sayılı Genelgede hangi işlemde hangi kodun kullanılacağına dair açıklamalara yer verilmiştir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 75705452-010.01 sayılı 18.10.2019 tarihli hangi durumlarda hangi kodun kullanılacağı örneklerle açıklanmış olup buna göre kontrol sağlanır.
(11,19 dışındakiler analiz edilir)

Damga Vergisi

Mevzuat

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde Kanun'a ekli 1 sayılı tabloda yer alan ticari kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret koymak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

Gümrükte kullanılan ve damga vergisine konu edilen kağıtlar	
Maktu damga vergisi uygulanan kağıtlar	Nispi damga vergisi uygulanan kağıtlar
• Gümrük beyannamesi	• Tespit raporu
• Menşe şahadetnamesi	• Satış sözleşmesi
• Konşimento	• Antrepo devir sözleşmesi
• Taşıma senedi	• İstisnai beyan ile sunulan sözleşme
	• Taahhütname

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Menşe şahadetnameleri, taşıma senetleri, konşimentolar vb. belgelere dair damga vergisinin ödendiği ve ithalatta KDV matrahına dahil edilip edilmediği kontrol edilir. (Beyannamede 89 kodlu vergi tutarı kontrol)
- ✓ Bedelsiz ihracatlara ve ihraç edilip iade edilen eşyalara ilişkin beyannamelerde damga vergisinin ödendiği kontrol edilir.

KKDF Muafiyeti

Mevzuat

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Hakkında Karar'da (2015/7511) kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre ithalatında Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi oranı %0 olarak tespit edilen mallar belirlenmiştir.

Kontrol Edilecek Hususlar ve Öneriler

- ✓ Vadeli ithalatında KKDF kesintisi oranı yüzde sıfır olarak belirlenmiş ithal eşyası için peşin ödeme yapılmaması fırsat yarabilecektir.
- ✓ Geri Dönen Ödemelerin değerlendirilmesi
- ✓ İthalat bedelinin 3. kişiye transferi
- ✓ İthalat bedelinin ihracattan mahsup edilmesi
- ✓ Dahilde İşleme Fırsat

25

*Risklerin Erken
Tespiti için
Teknoloji
Kullanımı*

Gümrük işlemleri

insan, zaman ve doküman üçgeni üzerinden yürümektedir.

İnsan

Zaman

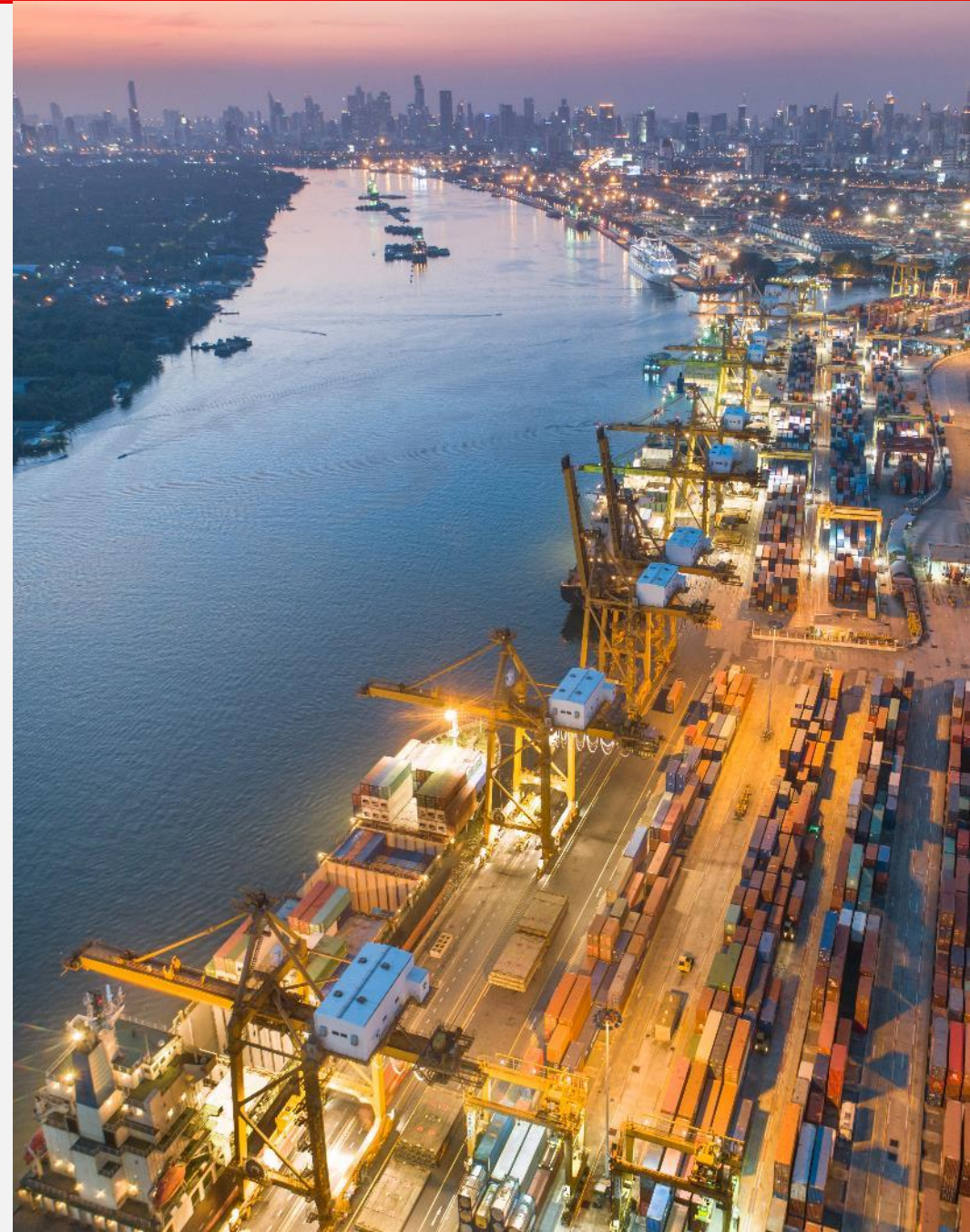

Materyal

// Peki ya Teknoloji?

Teknolojinin Gümrük Süreçlerine Katkısı

- ✓ Gümrük işlemlerinde kontrol ve şeffaflığın artırılması
- ✓ İş yükünün azaltılması ve hızlı karar alınması
- ✓ Gümrük işlemlerinde sistematik kontrolün artması ile riskin azaltılması
- ✓ Doğru maliyetlendirme sağlanması ve detaylı dokümantasyon imkanı
- ✓ İşlem çeşitlendirme
- ✓ Fırsatların tespiti
- ✓ Etkin ve Hızlı Raporlama

Risklerin Sistemsel Tespit Edilmesi

- Risk Analizi Yapılacak Konuların Belirlenmesi
- Veri Toplama
- Gerekli Algoritmaların Kurgulanması
- Analiz ve Raporlama

Veri Analizi

Gümrük işlemleri ile ilgili verilerin risk ve fırsat odaklı olarak belirlenmiş algoritmalara göre otomatik kontrol edilmesini sağlayan bir yöntemdir.

100%

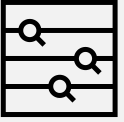
Veri bazlı analiz eksiksiz tüm beyannameler için yapılıyor

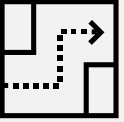
Risklerin Sistemsel Tespit Edilmesi

Hangi Konular Analiz Edilebilir?

// Beyanname Kontrolü

GTİP Kontrolü

Menşee

DİR Kontrol

// Hesaplamalar

Yurt İçi Giderler

Kıymet
unsurları

KDV Matrahı
Hesabı

// Doğrulamalar

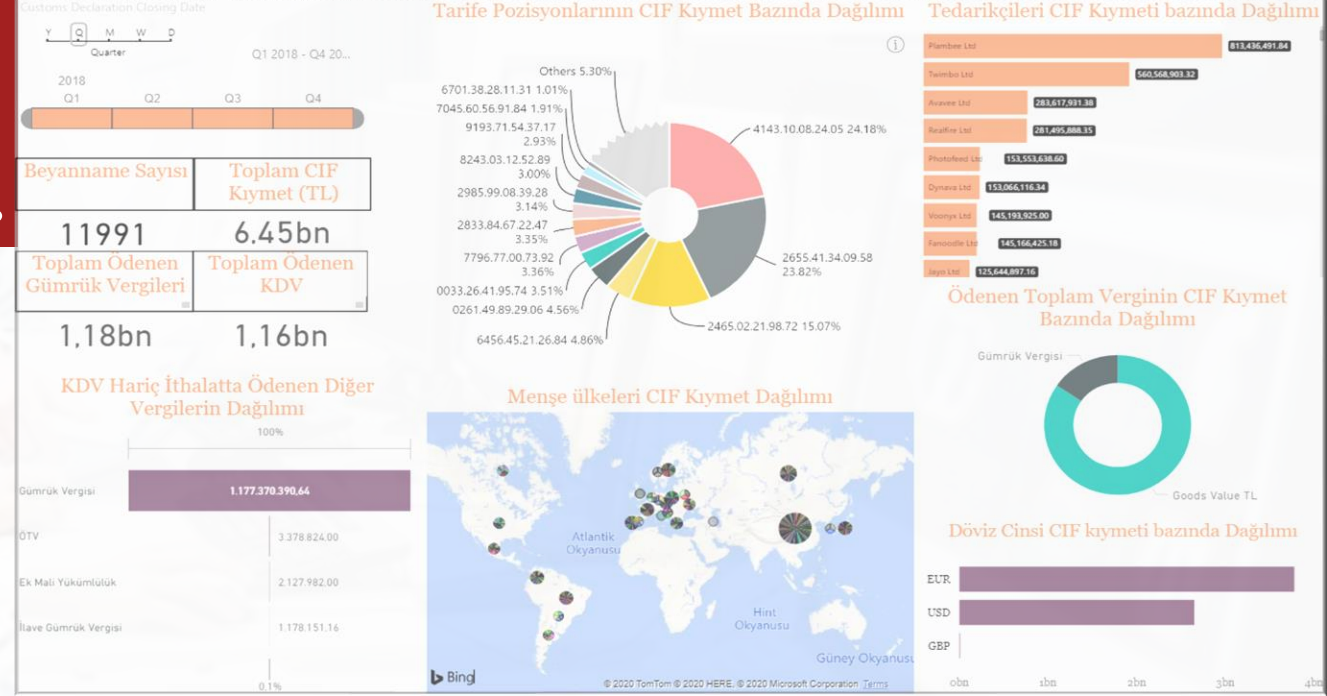
Kontrol Noktalarına
İlişkin Raporlama

İşlemlerin Canlı Takibi

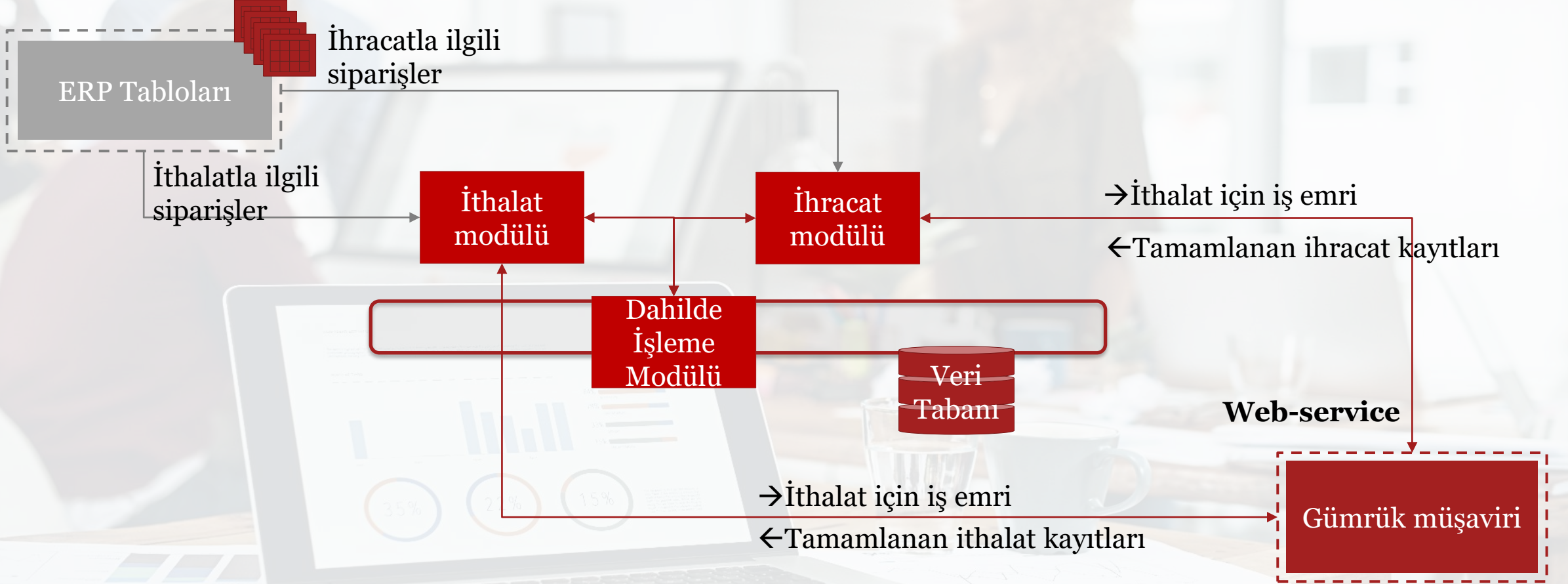
Gümrük işlemleri, gümrük maliyetleri, vergi ödemeleri, belirlenmiş kriterlere göre tedarikçi performansları gibi bir çok veri birden fazla kaynaktan beslenen veri ile canlı olarak takip edilebilmektedir.

process takes
100 days per year

ERP Gümrük Entegrasyonları

ERP sistemine Gümrük fonksiyonları nasıl entegre edilebilir?

ERP Gümrük Entegrasyonları

Customs Integration

Customs Integration
Import Process
Import File Reports
Export Process
Export File Process
Export File Reports
Side Cost Invoice
Manual Side Cost Invoice Keeping
Inward Processing Authorization Certificate
Inward Processing Authorization Certificate Process
Inward Processing Authorization Certificate Report
Upload IPAC Project Data
Upload Sales Forecast
Calculate Forecast
Master Data&Definition
Master Data
Customs Master Data
Definition

İthalat, İhracat ve DİİB işlemlerine ilişkin tüm menülere tek bir ekrandan erişebilme imkanı

Uygulama ekranları firma ihtiyaçlarına göre özelleştirilmektedir

Customs Cockpit

Size Nasıl Yardımcı Olabiliriz

İşlev

İthalat, ihracat ve dahilde işleme ve ihtiyaç olan raporların anında oluşturulmasına imkan tanır.

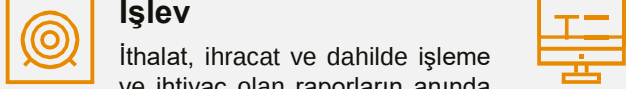
Raporlama

İthalat ve ihracat iş emri ve bunların beyanname ve masraf bilgilerine ilişkin tüm veriler anlık olarak raporlandırılabilir ve arşiv belgeleri görüntülenebilir.

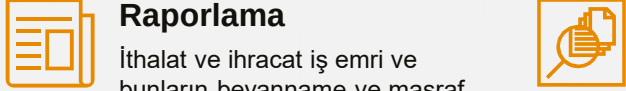
Dijital Arşiv

Gümrük müşaviri tarafında oluşan tüm hard copy belgeler entegrasyon ile alınıp, modülün ilgili tablolarına kaydedilir ve anlık olarak görüntülenmesi yapılabilir.

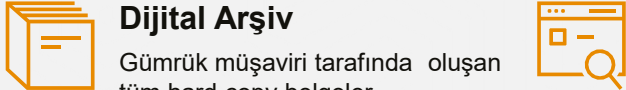
İş Emri Oluşturma

İthalat iş emri oluşturmak için SAP'de kayıtlı SD teslimat verileri devralınır, ihracat iş emri oluşturmak için SAP'de kayıtlı SD fatura verileri iş emri yaratma ekranına devralınır ve bu veriler ile iş emri oluşturulur.

Dahilde İşleme

Dahilde işleme izin belgesi verileri de aynı modül içinde oluşturulup saklanabilir ve anlık raporlaması yapılabilir.

Muhasebe Entegrasyonu

İstenmesi halinde, mal bedeli lojistik fatura ve diğer ithalat masrafları ilgili sipariş kalemlerine dağıtılmış bir şekilde muhasebeleştirme adımıyla aktarılabilir.

Entegrasyon

Oluşturulan iş emirleri web servisler aracılığıyla gümrük müşavirine gönderilir. Müşavir tarafından iş emrine istinaden oluşturulan beyanname, masraf ve arşiv bilgileri de web servis aracılığıyla SAP'e gönderilir.

Manuel Faturalar

İş emri ile ilgili gümrük müşavirliğine gönderilmeyen yan masraf faturalarının sisteme kaydedilmesini sağlar. Raporlama için önemlidir.

Özelleştirme

Müşteri gereksinimi doğrultusunda mümkün olan her türlü rapor geliştirilir, ihtiyaç doğrultusunda dizayn edilip var olan raporlara eklenebilir.

SAP Ekran Görüntüsü

Gümrük Entegrasyonu

İthalat İşlemleri

İthalat Dosyası İşlemleri

İthalat Dosyası Raporu

İhracat İşlemleri

İhracat Dosyası İşlemleri

İhracat Dosyası Raporu

Yan Masraf Fatura

Manuel Yan Masraf Fatura Kaydı

Dahilde İşleme İzin Belgesi

Dahilde İşleme İzin Belgesi İşlemleri

Dahilde İşleme İzin Belgesi Raporu

Gümrük Müşavir Entegrasyonu

Gümrük Müşavir Entegrasyonu (Ana Veri)

Gümrük Müşavir Entegrasyonu (İşlem Verileri)

Ana Veri & Uyarılma & Tanım

Ana Veriler

Uyarılma

Tanım

Teşekkürler

© 2020 PwC Türkiye.

Tüm hakları saklıdır. Bu belgede PwC ifadesi, PwC ağını veya PwC ağının üyesi olan bağımsız ve farklı tüzel kişiliklerden oluşan PwC Türkiye'yi ifade etmektedir. Daha detaylı bilgi için www.pwc.com/structure adresini ziyaret edebilirsiniz.